

РЕШЕНИЕ

№ 344

гр. София, 23.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-A СЪСТАВ, в публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Стела Кацарова

Членове: Галина Ташева
Мария Малоселска

при участието на секретаря Цветелина П. Добрева Кочовски
като разгледа докладваното от Стела Кацарова Въззивно гражданско дело № 20211100509100 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

С решение от 18.03.2021г., гр.д. 65524/19г., СРС, 140 с-в признава за установено, че ЕМ. Б. В. дължи на „Р. (България)“ ЕАД на основание чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 240, ал. 1 ЗЗД сумата 1 917,65 лв., ведно със законна лихва от 29.08.2018 г. до изплащане на вземането, представляваща непогасена главница по договор за предоставяне на безконтактна кредитна карта от 22.12.2016 г., сключен между страните, за която сума в производството по ч.гр.д. № 57543/2018 г. по описа на СРС, III ГО, 140 състав, е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК от 10.09.2018 г. и осъжда ответника да заплати на ищеца сумата 826,71 лв. - разноски за исково и заповедно производство.

Срещу решението постъпва въззивна жалба от ответника по иска ЕМ. Б. В.. Счита за недоказано предоставянето на кредита, т.к. заключението на вещото лице се основава само на едностранно съставени документи от банката. Първоинстанционният съд не обсъжда възраженията по отговора на исковата молба за нищожност на договора, като сключен при неравноправни

клаузи и поради неспазени форма и съдържание съгласно чл.10, ал.1, чл.11, ал.1, т.11 и чл.22 ЗПК. Иск се отменя на решението в тази част и постановяване на друго, с което да се отхвърлят исквете.

Въззиваемият – ищецът „Р. (България)“ ЕАД оспорва жалбата.

Софийският градски съд, IV-А с-в, след съвещание и като обсъди по реда на чл.269 ГПК наведените в жалбата оплаквания, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.259, ал.1 ГПК от надлежна страна и е допустима, а разгледана по същество е **неоснователна**.

Изцяло обжалваното решение е валидно, допустимо и правилно.

В отговор на оплакванията по жалбата, въззивният съд приема следното:

Предявен е иск с правно основание чл.422, ал.1 ГПК вр. чл.79, ал.1 вр. чл.430, ал.1 и ал.2 ТЗ.

По силата на Договор за кредит от 22.12.2016г., ищецът „Р. (България)“ ЕАД предоставя на ответника ЕМ. Б. В. револвиращ кредит чрез безконтактна кредитна карта, при кредитен лимит от 2 000 лв.

Не се доказва настъпване на последиците от предсрочна изискуемост на целия кредит поради неплащане в срок. Съгласно разясненията на т.18 от ТР № 4/18.06.2014г., ОСГТК на ВКС, във всички случаи волята на кредитора за позоваване на предсрочна изискуемост трябва да бъде обявена по смисъла на чл.60, ал.2 ЗКИ и доведена до знанието на длъжника и съдлъжниците в момент, предхождащ заявлението. Самото заявление не материализира волята на банката да направи задължението предсрочно изискуемо. В случая, не са представени доказателства за извършено редовно уведомяване на ответника преди съдебния процес, чието начало поставя заповедното производство, продължило в исково.

Независимо от това, следва да се съобразят постановките на т.1 от ТР № 8/02.04.2019г., ОСГТК на ВКС, според които допустимо е предявеният по реда на чл.422, ал.1 ГПК иск за установяване дължимост на вземане по договор за банков кредит поради предсрочна изискуемост да бъде уважен само за вноските с настъпил падеж, ако предсрочната изискуемост не е била

обявена на длъжника преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ по чл.417 ГПК.

В тази връзка, няма пречка спрямо непогасената и падежирала част от усвоения кредит да намери приложение чл.23 ЗПК. Разпоредбата предвижда, че когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита. Такава е и настоящата хипотеза, поради следното:

Процесният договор за кредит е потребителски по смисъла на чл.9 ЗПК.

Съобразно чл.10, ал.1 ЗПК договорът за потребителски кредит се сключва в писмена форма, на хартиен или друг траен носител, по ясен и разбираем начин, като всички елементи на договора се представят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт - не по-малък от 12, в два екземпляра - по един за всяка от страните по договора. В случая, същественият елементи от съдържанието на договора за погасителен план и годишен процент на разходите, не са достатъчно ясно уговорени по смисъла на чл.10, ал.1 ЗПК.

Не са спазени изискванията на чл.11, ал.1, т.11 ЗПК, а именно: условията за издължаване на кредита от потребителя, включително погасителен план, съдържащ информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, последователността на разпределение на вноските между различните неизплатени суми, дължими при различни лихвени проценти за целите на погасяването.

Не е спазена и следващата т.12 относно информация за правото на потребителя при погасяване на главницата по срочен договор за кредит да получи при поискване и безвъзмездно, във всеки един момент от изпълнението на договора, извлечение по сметка под формата на погасителен план за извършените и предстоящите плащания; погасителният план посочва дължимите плащания и сроковете и условията за извършването на тези плащания; планът съдържа разбивка на всяка погасителна вноска, показваща погасяването на главницата, лихвата, изчислена на базата на лихвения процент, и когато е приложимо, допълнителните разходи; когато лихвеният процент не е фиксиран или когато допълнителните разходи могат да бъдат променени съгласно договора за кредит, в погасителния план се посочва ясно, че информацията, съдържаща се в плана, е валидна само до последваща промяна на лихвения процент или на допълнителните разходи съгласно

договора за кредит.

Към процесния договор не само липсва погасителен план, но отсъства и напълно изчерпателна информация за размера, броя, периодичността и датите за плащане на погасителните вноски за усвоените суми, както и доколко в тях се включва възнаградителна лихва или още други компоненти.

В тази връзка, клаузите на договора не внасят достатъчно яснота кои точно са компонентите, които формират годишния процент на разходите, включително доколко касаят и възнаградителната лихва. Според чл.19, ал.1 ЗПК, ГПР по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит.

Съобразно чл.143 и чл.146, ал.1 ЗЗП, нищожна е като неравноправна клауза в договор, сключен с потребител, всяка уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя, освен ако клаузата е уговорена индивидуално. Презумпцията на чл.146, ал.4 ЗЗП не е оборена. Не се доказва, потребителят при договарянето да е разполагал с възможност да изрази становище и повлияе върху съдържанието на договора и конкретните клаузи. Обсъдените клаузи са нищожни, като неравноправни поради противоречие със закона и добрите нрави – чл.26, ал.2 ЗЗД, изключване и ограничаване правата на потребителя – чл.20, ал.1 ЗПК, имащи за цел и резултат заобикаляне на закона – чл.21, ал.1 ЗПК и с оглед неспазено изискуемо съдържание – чл.22 ЗПК вр. чл.10, ал.1 и чл.11, ал.1, т.11 и т.12 ЗПК.

Предвид изложеното съгласно условията на чл.23 ЗПК, ответникът, като потребител по обявления за недействителен договор за кредит, дължи само чистата стойност на кредита, без лихва или други разходи по кредита. Затова без значение за размера на непогасената главница са извършените плащания за лихви и други разходи. По делото не е релевирано своевременно възражение за прихващането им като платени при начална липса на правно основание, поради което не се дължи произнасяне в тази насока.

Противно на оплакванията в жалбата, усвояването на кредита от

ответника и непогасяването на падежиралата получена главница до размер на сумата 1 917,65 лв. се установява от съдебно-счетоводната експертиза. Няма пречка за кредитиране на заключението в тази част, като изготвено след проверка върху движението по сметката, обслужваща кредита, при носена наказателна отговорност на вещото лице за невярно заключение и предвид обстоятелството, че заключението не е опровергано или разколебано с други преки доказателствени средства.

При липса на доказателства за изплащане на остатъка от усвоената главница от 1 917,65 лв., искът по чл.422, ал.1 ГПК за признаване на нейната дължимост е основателен.

Крайните изводи на двете съдебни инстанции съвпадат, но поради отчасти различни мотиви. Първоинстанционното решение на основание чл.271, ал.1, изр.1, I пр. ГПК следва да се потвърди.

Въззиваемият на основание чл.78, ал.8 ГПК вр. чл.37, ал.1 ЗПП вр. чл.25, ал.1 от Наредба за заплащане на правната помощ има право на сумата 100 лв. – юрисконсултско възнаграждение.

По изложените съображения, Софийският градски съд, IV-A с-в

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение от 18.03.2021г., гр.д. 65524/19г., СРС, 140 с-в.

ОСЪЖДА ЕМ. Б. В., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. „*****“ да заплати на „Р. (България)“ ЕАД, със седалище: гр. София, бул. ***** сумата 100 лв. – юрисконсултско възнаграждение.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____